

Tartalomjegyzék

Táblázatok jegyzéke	9
Ábrajegyzék	10
Rövidítések jegyzéke	11
Előszó	21
Bevezetés és vezetői összefoglaló	23
Köszönet	31
I. rész	
A társaságirányítás fogalmi, elvi és szabályozási háttere	33
1. A társaságirányítás fogalma és alapelvei	35
1.1. Társaságirányítás fogalmi háttere	35
1.1.1. A vállalati működés célja	35
1.1.2. Eltérő megközelítések	36
1.1.3. A társaságirányítás célja, a shareholder és stakeholder elméletek	40
1.2. A társaságirányítás alapelvei	41
1.2.1. Az alapelvek kialakulása	41
1.2.2. A Cadbury Bizottság jelentése	41
1.2.3. King Beszámoló a Dél Afrikai Társaságirányításról	42
1.2.4. OECD alapelvek	43
1.3. Összefoglalás	47
2. A társaságirányítás keretrendszere	49
2.1. A keretrendszer fő összetevői	49
2.2. A keretrendszer belső tényezői	50
2.2.1. Tulajdonosok	50
2.2.2. Az irányítással megbízottak – az irányítási rendszerek típusai	54
2.2.3. Menedzsment	56

2.3. A keretrendszer külső tényezői	58
2.3.1. A jogi és egyéb szabályozási keret	58
2.3.2. A szabályozások érvényre juttatásának intézményrendszere	58
2.3.3. A jogi és egyéb szabályozások betartásának felügyelete	59
2.3.4. A társasági finanszírozás intézményei	61
2.3.5. A piaci eszközök	62
2.3.6. Egyéb érdekhordozók	62
2.3.7. A magánszféra független szakértői	62
2.4. A pénzügyi beszámolás, a belső ellenőrzés és a könyvvizsgálat intézményi kerete	63
2.5. A társaságirányítási keretrendszer fejlesztésének kritériumai	65
2.6. Kérdésfelvetések továbbgondolásra	67
2.7. Összefoglalás	68
3. A társaságirányítás szabályozása	70
3.1. A Sarbanes-Oxley törvény	70
3.2. Az európai uniós közlemények	71
3.2.1. A kötelező könyvvizsgálat megerősítése az Európai Unióban	72
3.2.2. A társaságirányítás megerősítése az Európai Unióban	73
3.3. A társaságirányítás nemzeti szintű szabályozása	76
3.4. Az EU-szintű társaságirányítási szabályozási feladatok	77
3.5. Következtetések a társaságirányítás szabályozásáról	78
3.6. Összefoglalás	81
 II. rész	
A társaságirányítási kontroll pénzügyi beszámolási és ellenőrzési összefüggései	83
4. Kockázatkezelés és belső kontrollrendszerek	86
4.1. Fogalmi tisztázás: belső kontrollok – belső ellenőrzés	87
4.2. Elvi megközelítések	88
4.3. Könyvvizsgálói nézőpont a COSO keretrendszer alkalmazásához	93
4.4. Követelmények – Nemzetközi kitekintés	95
4.4.1. Közösségi szintű szabályozás – A jog szerinti könyvvizsgáló szerepe	95
4.4.2. Nemzeti szintű követelmények – Nemzetközi kitekintés	96
4.5. A követelmények értékelése – Az európai továbblépés	99
4.6. Következtetések, javaslatok	102
4.7. A kockázatkezelés és belső kontrollok magyarországi helyzete	104
4.7.1. Szabályozás	104
4.7.2. Általános vállalati tapasztalatok	106
4.7.3. A tőzsdei vállalatok vizsgálati eredményei	108
4.8. Összefoglalás	115

5. Pénzügyi beszámolás	118
5.1. Szerepe a társaságirányításban	118
5.2. Nemzetközi és európai szabályozás – Harmonizáció	123
5.2.1. A nemzetközi és európai szabályozás eszközei	123
5.2.2. A mikro-, kis és közepes méretű társaságok beszámolási szabályai	125
5.2.3. Az európai számviteli stratégia	128
5.2.4. A harmonizációs folyamatot övező szakmai dialógusok	129
5.3. A makroszintű szabályozás elméleti háttere	131
5.3.1. A közgazdaságtani elméletek jelentősége a szabályozásban	131
5.3.2. A makroszintű szabályozás szükségessége és a számviteli filozófiák	132
5.3.3. A koncepcionális keret jelentősége és megújítása	139
5.4. Az elvi alapú, célorientált számviteli szabályozás	146
5.4.1. Az elvi versus szabályalapú számviteli standardok	146
5.4.2. Az elvekre alapozott számviteli standardok oktatása	149
5.5. Kreatív számvitel – Pénzügyi csalás – Etikai közelítés	152
5.6. Az IFRS-ek adaptálása az EU-tagállamokban	159
5.6.1. Az IFRS-ek bevezetése, betartásuk felügyelete és szankcionálása Európában	159
5.6.2. A nemzeti szabályozási gyakorlatok értékelése Európában	161
5.7. A pénzügyi beszámolás helyzete Magyarországon	163
5.7.1. A törvényi szabályozás központi szerepe	163
5.7.2. Az IFRS-ek bevezetése	164
5.7.3. A megbízható és valós összkép tükrözésének felelőssége	168
5.7.4. A pénzügyi beszámolás egyszerűsítése	169
5.8. Összefoglalás	170
6. Az üzleti közzététel színvonalának emelése	173
6.1. Az EU irányelvek modernizálása és a pénzügyi beszámolás minősége	173
6.2. Új elemek az üzleti közzétételi kultúrában	174
6.2.1. A nem pénzügyi jellegű információk hozzáadott értéke a közzétételhez	174
6.2.2. A társaságirányítási jelentés koncepcionális háttere	175
6.2.3. Európai uniós szabályozás	178
6.2.4. A jog szerinti könyvvizsgáló szerepvállalása a társaságirányítási jelentéssel kapcsolatosan	183
6.2.5. Társaságirányítási jelentés az Egyesült Királyságban – Könyvvizsgálói közreműködés	188
6.2.6. A társaságirányítási jelentés magyar gyakorlata	192
6.3. Összefoglaló megállapítások	198

7. A társaságirányítás ellenőrzési összetevői	200
7.1. A társaságirányítás átfogó bizonyossági kerete	200
7.1.1. A társaságirányítás átfogó bizonyossági keretkonceptiója	200
7.1.2. A kombinált bizonyossági felfogás	201
7.2. A független igazgatók és az auditbizottság	203
7.2.1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság független tagjai – Testületi bizottságok	203
7.2.2. A függetlenség és kompetencia szabályozási háttere	205
7.2.3. Az auditbizottság európai szintű szabályozása	206
7.2.4. Az auditbizottság társaságirányítási szerepe	207
7.2.5. A testületi bizottságok hazai szabályozása és gyakorlata	210
7.2.6. Összefoglalás	221
7.3. A belső ellenőrzés	223
7.3.1. Fogalmi kerete	223
7.3.2. Feladatai, függetlenség és tárgyilagosság	226
7.3.3. Nemzetközi szakmai szabályozása	229
7.3.4. A belső ellenőrzési funkció európai szintű szabályozása	230
7.3.5. Szerepe a társaságirányításban	231
7.3.6. Kapcsolata a társaságirányítás egyéb összetevőivel	233
7.3.7. A magyar szabályozás, intézményrendszer és képzés	236
7.3.8. A magyar tőzsdei vállalatok vizsgálati eredményei	238
7.3.9. Összefoglalás	241
7.4. A jog szerinti könyvvizsgálat	243
7.4.1. A társaságirányításban betöltött szerepe	243
7.4.2. A könyvvizsgálati tevékenység nemzetközi szabályozása	248
7.4.3. A jog szerinti könyvvizsgálat európai szintű szabályozása	249
7.4.4. A könyvvizsgálat minősége	252
7.4.5. A könyvvizsgált társaságok társaságirányítási struktúrája – A könyvvizsgáló kapcsolata a társaságirányítás szereplőivel	253
7.4.6. A könyvvizsgálói szakma megfelelő szabályozása	257
7.4.7. A könyvvizsgálat magyar szabályozása és gyakorlata	264
7.4.8. Összefoglalás	269
Irodalomjegyzék	273
Mellékletek	
1. Melléklet	296
2. Melléklet	299
3. Melléklet	300
4. Melléklet	303
5. Melléklet	307
6. Melléklet	308
7. Melléklet	310
Tárgymutató	321
A szerző tudományos önéletrajza	332